

Kwartalnik transformacji przemysłowej #3

Stopniowy postęp, niepewne fundamenty

W III kwartale 2026 r. rząd przygotował, w oparciu o ramy CISAF, propozycje tymczasowo łagodzące wysokie ceny energii dla przemysłu i wspierające czyste technologie. Nie rozwiązują one problemów strukturalnych, lecz dają firmom czas na transformację – kosztem tymczasowego podatku. Brakuje wsparcia dla transformacji procesów przemysłowych. Rośnie znaczenie przygotowania do nowego unijnego prawa zamówień publicznych i reformy ETS, w tym wsparcia lokalnych dostawców ubiegających się o środki z ETS Investment Booster.

W numerze:

Mapa postępu – 1 / Monitoring realizacji paktu – 2

Monitoring regulacji – 4 / Rekomendacje – 5

Mapa postępu

Polskie firmy potrzebują krajowej strategii przemysłowej jako punktu odniesienia dla decyzji inwestycyjnych. Kluczowe są także stabilne regulacje sprzyjające inwestycjom, wsparcie finansowe transformacji oraz otwarty dialog z rządem.

Polityka przemysłowa

- ⊕ Wdrożenie pilotażowego monitoringu wkładu krajowego w projektach energetycznych.
- ⊕ Konsultacje Strategii KIS.

- ⊖ Brak informacji z Ministerstwa Rozwoju i Technologii o pracach nad strategią przemysłową.
- ⊖ Zamrożenie SRP2035.

Należy zabiegać o większą przejrzystość informacji o stanie prac i możliwości zaangażowania interesariuszy.

Strategia

- ⊕ Propozycja rozwiązania problemu rosnących cen energii.
- ⊕ Zapowiedź MKiŚ wsparcia polskich wniosków do ETS Investment Booster.
- ⊕ Program Rozwoju Inwestycji w projekcie budżetu na 2027 r.
- ⊕ Nowe propozycje local content w sektorze offshore.

- ⊖ Brak propozycji wsparcia CISAF dla transformacji procesów przemysłowych.
- ⊖ Brak informacji o finalizacji Programu Rozwoju Inwestycji.
- ⊖ Brak należytych konsultacji projektu UD459 i tymczasowy charakter tego rozwiązania.

Realizacja reform zapowiedzianych latem stopniowo postępuje, ale brakuje przejrzystego planu ich wdrożenia.

Finanse

- ⊕ Publikacja rozporządzenia taryfowego.
- ⊕ Postępy w przygotowaniu unijnego rozporządzenia ws. zamówień publicznych.

- ⊖ Brak postępów w wielu obszarach regulacji istotnych dla przemysłu (innowacje, GOZ, zielone kompetencje).

Należy dążyć do stworzenia kompleksowego planu działań regulacyjnych w kluczowych obszarach – mapy drogowej.

Regulacje

- ⊕ Dialog o przemyśle toczył się w różnych formatach, z udziałem zróżnicowanych grup interesariuszy.
- ⊕ Konsultacje KIS 2.0. – przykład godny naśladowania i rozwijania.

- ⊖ Instytucje rządowe angażują się w różne formy dialogu, ale brakuje platformy integrującej wnioski i przekładającej je na działania.

Wciąż należy zabiegać o instytucjonalizację dialogu z przemysłem, najlepiej w powiązaniu z procesem tworzenia strategii przemysłowej.

Dialog

Legenda

Regres/stagnacja	↗ Istotny postęp
Umiarkowane postępy	↔ Trwający proces/stagnacja
Istotne postępy	↘ Pogorszenie

Strategia

Dokumenty strategiczne – brak informacji. Brak nowych informacji o DSK i strategii przemysłowej; prace RM nad SRP2035 są zamrożone. MFIPR podkreśla, że dokument, który zastąpi strategię z 2017 r., jest istotny dla planowania nowego budżetu UE.

Pilotażowy monitoring local content. Od połowy lipca 2026 r. GUS, na zlecenie MAP, pilotażowo bada udział komponentu krajowego w projektach spółek energetycznych o wartości min. 50 mln zł. Po wynikach w styczniu 2027 r. planowane jest rozszerzenie monitoringu (m.in. na infrastrukturę, zbrojenia, transport).

Filar I

Konsultacje Strategii KIS 2.0. Konsultacje MRIIT trwały od 20 sierpnia do 15 września 2026 r.; 11 września odbyły się warsztaty dla regionów. KIS (obecnie 7 obszarów) wpływają na wsparcie projektów rozwojowych, więc ich aktualizacja definiuje kierunek polityki innowacji.

Czas pozostały do końca kadencji rządu należy wykorzystać na przygotowania do nowych ram finansowych UE (Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego), oraz prace nad kluczowymi dokumentami strategicznymi. Ich brak będzie coraz dotkliwszy. Przykładem jest zamrożenie SRP2035 – jest ryzyko, że polskie stanowisko w negocjacjach budżetowych będzie oparte na przestarzałej strategii średnio-terminowej z 2017 r.

Finanse

UE – założenia reformy ETS. 17 lipca 2026 r. Komisja Europejska przedstawiła założenia reformy systemu ETS, w tym m.in.:

- przedłużenie funkcjonowania bezpłatnych uprawnień jako ochrony przed carbon leakage do 2040 r.;
- aktualizację kryteriów przydziału darmowych uprawnień i warunków zobowiązania do dekarbonizacji dla ich odbiorców;
- zobowiązanie państw członkowskich do przeznaczania co najmniej 50% przychodów z ETS na dekarbonizację sektorów nim objętych;
- 400 mln uprawnień na ETS Investment Booster, w tym 25% na inwestycje w państwach o niższych dochodach (w tym w Polsce) – wsparcie przemysłu przydzielane wg kolejności wniosków.

W założeniu reformy zwiększą ochronę przemysłu energochłonnego za cenę większych zobowiązań do dekarbonizacji.

Wysokie zainteresowanie wsparciem czystych technologii w ramach STEP. W 4 naborach PARP i NCBR w ramach inicjatywy STEP łączny budżet wyniósł 600 mln zł, a łączna kwota wniosków sięgnęła 2 mld zł.

Projekt ustawy UD459 w rządzie. Projekt pojawił się w wykazie prac RM 20 sierpnia 2026 r., z terminem wejścia w życie 1 stycznia 2027 r. – jest też uwzględniony w projekcie budżetu na 2027 r. Projekt poddano zaledwie tygodniowym konsultacjom publicznym, co wywołało krytykę ze strony interesariuszy. Zakłada on:

- 4,8 mld zł dopłat do hurtowej ceny energii elektrycznej dla przemysłu energochłonnego (zgodnych z CISAF) na lata 2027–2030;
- Sfinansowanie dopłat przez tymczasowe podniesienie stawki podatku CIT dla sektora energetycznego i paliwowego do 30% w 2027 r. i stopniową redukcję do 19% do 2030 r.

Projekt ustawy UC156 planowany na IV kwartał 2026 r. Oparły na ramach CISAF projekt ma oferować dotacje i ulgi podatkowe (5 mld zł na 10 lat) na produkcję czystych technologii dla przedsiębiorców, którzy zobowiążą się do poniesienia kosztów kwalifikowalnych 110 mln euro, utworzą co najmniej 50 miejsc pracy i spełnią 5 innych warunków. Wskazane kryteria premią większe firmy.

Postępy w realizacji pakietu „Polska Inwestuje”. 8 września 2026 r. RM przyjęła projekt reformy Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (KUKE) – UD380. Projekt obejmuje m.in.:

- gwarancje dla przedsięwzięć związanych z bezpieczeństwem i obronnością;
- gwarancje w obszarze transformacji energetycznej;
- wsparcie polskich inwestycji zagranicznych w tych obszarach.

Instrumenty wsparcia uwzględnione w budżecie na 2027 r. Opublikowany projekt ustawy budżetowej uwzględnia: Program Rozwoju Inwestycji do 2035 r. (po konsultacjach, opóźnione przyjęcie), propozycje projektu UD459 oraz 500 mln zł na wsparcie dla strategicznych projektów dekarbonizacji przemysłu.

16 września 2026 r. ruszył program Agencji Rozwoju Przemysłu i Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości „Gotowi na Offshore”. Wspiera on wzrost udziału polskich dostawców w łańcuchu wartości polskiej morskiej energetyki wiatrowej poprzez: ulgi podatkowe i pożyczki ARP oraz dofinansowane szkolenia PARP dla firm w 8 obszarach kompetencyjnych.

Rządowe wsparcie dla wniosków w ramach unijnego Investment Booster. 21 września 2026 r. wiceminister klimatu Krzysztof Bolesta zapowiedział „rządowy system koordynacji wspierania firm” zainteresowanych tym programem dekarbonizacji przemysłu. Polski rząd ma też zabiegać o podwojenie środków dla Polski w ramach Boostera albo w ramach Funduszu Modernizacyjnego.

Wdrożenie ram CISAF postępuje głównie dzięki projektowi UC156 wspierającemu produkcję cleantechu. Projekt UD459 korzysta z CISAF, ale rozwiązuje problem cen energii jedynie częściowo i tymczasowo, w oparciu o nadzwyczajne instrumenty fiskalne. Brakuje zapowiedzi wsparcia CISAF dla dekarbonizacji procesów przemysłowych. Rośnie popyt na finansowanie modernizacji przemysłowej (co widać w naborach PARP i NCBR), ale wciąż brakuje ram strategicznych dla działań i komunikacji.

Filary II, IV, V, VI

Regulacje

Filar III

Polska:

- **Regulacje UD459 i UC156** procedowane w tym kwartale mają poprawić warunki działalności przemysłowej: obniżyć część kosztów energii dużych odbiorców i uprościć procedury środowiskowe. Dla przemysłu to niższe koszty i szybsze przygotowanie inwestycji, istotne dla dekarbonizacji.

Kontekst UE:

- **17 lipca 2026 r. KE** przedstawiła **Electrification Action Plan** z propozycją legislacyjną obniżającą koszty systemowe elektryfikacji. Orientacyjny cel: 46% energii elektrycznej w zużyciu końcowym w 2040 r. oraz tańsza elektryczność względem paliw kopalnych w przemyśle.
- **9 września 2026 r. KE** opublikowała projekt **Public Procurement Act**: jedno rozporządzenie zamiast 3 dyrektyw, większa rola kryteriów pozacenowych i preferencji europejskiej, ujednolicone dane o przetargach. Konsultacje potrwać 8 tygodni (od 15 września), potem prace w Radzie i PE.

- **Negocjacje nad Industrial Accelerator Act**: porozumienia, na które liczyła irlandzka prezydencja do 24 września 2026 r., zapewne nie będzie przed przyszłym rokiem. Spór dotyczy m.in. screeningu inwestycji zagranicznych i kryteriów „Made in Europe”.

W UE kształtują się ramy nowego ekosystemu zamówień publicznych opartego na kryteriach niskiej emisyjności produktów oraz Made in Europe. Niezbędne jest przygotowanie Polski do stosowania tych kryteriów, zwłaszcza przez zwiększenie wykorzystania zielonych zamówień publicznych, dalszy rozwój koncepcji local content oraz przygotowanie nowelizacji prawa zamówień publicznych. Proces ten warto rozpocząć wcześniej (zob. case study: Litwa).

Dialog

Filar VII

Rada Dialogu Energetycznego rozpoczęła prace. Powołana 2 lipca 2026 r. przez sześć organizacji zrzeszających ok. 700 firm, ma wypracowywać wspólne stanowiska w sprawie bezpieczeństwa energetycznego. To jednak oddolna inicjatywa interesariuszy, bez stałego udziału administracji.

Dialog o deregulacji. Posiedzenie Zespołu ds. Deregulacji i Dialogu Gospodarczego z 29 lipca 2026 r. potwierdziło wiodącą rolę MRiT i doprecyzowało zasady dialogu o drugim pakiecie deregulacyjnym (formularz zgłoszeniowy, standaryzacja propozycji).

Przemysł i obronność kołem zamachowym transformacji? Na MSPO w Kielcach (8–11 września) odbyła się pierwsza konferencja „Administracja dla obronności” (MRiT, MON, MSZ, PAIH), poświęcona wsparciu przemysłu obronnego i jego ekspansji zagranicznej. Świadczy to o coraz częstszym postrzeganiu obronności jako czynnika rozwoju przemysłu.

Warsztaty KIS 2.0. 10 września 2026 r. MRiT zorganizowało warsztaty o priorytetyzacji inteligentnych specjalizacji dla wszystkich 16 urzędów marszałkowskich, na finiszu konsultacji KIS 2.0 (20 sierpnia–15 września). Proces dialogu, wspierany przez grupy robocze, jest zadowalający.

Forum „Energia z Polski – Local First”. Zorganizowane 28 września 2026 r. przez Grupę Polska Press pod patronatem MAP; nie jest formalnym instrumentem dialogu, lecz wskazuje zainteresowanie ministerstwa wymianą wiedzy o local content.

Dialog o przemyśle odbywa się w różnych formatach i z udziałem zróżnicowanych grup interesariuszy – wciąż brakuje jednak zinstytucjonalizowanej platformy integrującej te rozproszone rozmowy w spójny proces czy przejrzystego, sformalizowanego mechanizmu wspólnych prac nad wizją strategiczną z udziałem rządu, strony społecznej i zainteresowanych sektorów.

Obszar regulacji	Regulacja	Status	Komentarz	Wektor zmiany
Rynek energii 	Rozporządzenie taryfowe	●●●●● Przyjęte, obowiązuje	Przedsiębiorstwa zużywające w jednym obiekcie co najmniej 50 GWh energii rocznie na własne potrzeby mogą ubiegać się o odrębną grupę taryfową, w której składnik zmienny stawki sieciowej może zostać obniżony maksymalnie o 50%, a stały – o 10%. W latach 2027–2031 najwięksi odbiorcy uzyskają 90-procentową obniżkę opłaty jakościowej.	↗
Dekarbonizacja produkcji 	Projekty ustaw UC156, UD459, oparte na ramach CISAF	●●●○○ UD459 przyjęte przez Radę Ministrów, UC156 przed przyjęciem.	UC156 ma wspierać zdolności produkcyjne w zakresie czystych technologii (np. elektrolizery, baterie, komponenty CCS) poprzez dotacje celowe i zwolnienia z CIT/PIT. UD459 ma czasowo obniżyć koszty energii dla przemysłu energochłonnego, pod warunkiem realizacji inwestycji transformacyjnych (efektywność energetyczna, magazynowanie, OZE, elektryfikacja). Obejmuje m.in. energię nieobjętą rekompensatami kosztów pośrednich CO ₂ , a dla energii zużytej od 1 marca do 31 grudnia 2026 r. podniesie maksymalne wsparcie z 50% do 70% jej ceny.	↗
Prawo UE 	Electrification Action Plan	●●○○○ Propozycja Komisji Europejskiej	W lipcu 2026 r. Komisja Europejska przedstawiła Electrification Action Plan , wyznaczający orientacyjny cel wzrostu udziału energii elektrycznej w końcowym zużyciu energii do 46% w 2040 r. ; dla przemysłu plan przewiduje obniżenie relacji cen energii elektrycznej do cen paliw kopalnych oraz wsparcie elektryfikacji przemysłu.	↔
Prawo UE 	Publikacja propozycji Public Procurement Act	●●○○○ Propozycja Komisji Europejskiej	Projekt PPA zakłada: unifikację unijnego prawa zamówień publicznych w 1 rozporządzeniu, wzmocnienie roli kryteriów pozacenowych i preferencji europejskiej w zamówieniach publicznych, ujednolicony system zbierania danych o przetargach w UE.	↔
Prawo UE 	Reforma ETS	●●○○○ Propozycja Komisji Europejskiej	Komisja zaproponowała reformę EU ETS w kierunku dekarbonizacji przemysłu – m.in. przez większe wydatki środków ETS na dekarbonizację przemysłu, powiązanie przydziału bezpłatnych uprawnień z redukcją emisji i utworzenie Industrial Decarbonisation Bank (100 mld euro) oraz Investment Booster (30 mld euro) .	↔
Permitting i ochrona środowiska 	Deregulacja pozwoleń zintegrowanych	●●●○○ Projekt przyjęty przez Radę Ministrów	W sierpniu 2026 r. RM przyjęła projekt nowelizacji Prawa ochrony środowiska (UDER44), upraszczający i przyspieszający procedury pozwoleń zintegrowanych dla instalacji przemysłowych . Projekt ogranicza konieczność aktualizacji pozwoleń do nowych wymagań środowiskowych oraz usuwa część powielających się wymogów dot. pozwoleń wodnoprawnych.	↗

Tabela rekomendacji i odpowiedzialności

Podmiot odpowiedzialny	Zadanie	Termin
 MRiT	Strategia przemysłowa – zapewnienie udziału przemysłu w procesie jej tworzenia.	●○○ w 2027 r.
 MRiT	Sprawne procedowanie projektów UD459 i UC156, wypracowanie trwałych rozwiązań dla obniżenia cen energii.	●●● jak najszybciej
 MRiT	Wdrożenie wsparcia transformacji tradycyjnych procesów przemysłowych opartego o CISAF, na przykład w ramach modelu Auction as a Service.	●●● jak najszybciej (zgłoszenie zainteresowania modelem Auction as a Service w ramach najbliższej aukcji – do października 2026 r.)
 ME	PEP2050 – włączenie przemysłu w tworzenie dokumentu na wczesnym etapie.	●○○ w 2027 r.
 MFiG	Nowe instrumenty wsparcia – realizacja ambitnych zapowiedzi pakietu „Polska Inwestuje”.	●○○ w 2027 r.
 MKiŚ	Długoterminowa Strategia Klimatyczna – formalizacja dialogu z przemysłem w procesie jej tworzenia.	●●○ do końca 2026 r.
 Przemysł + administracja rządowa (zwłaszcza MF/MRiT, MAP)	Powołanie stałej, zinstytucjonalizowanej formy dialogu o przemyśle.	●●● jak najszybciej
 MSZ, MRiT, MF	Wypracowanie polskiego stanowiska negocjacyjnego wobec projektów rozporządzeń PPA i IAA, opracowanie strategii zwiększenia udziału zielonych zamówień publicznych w Polsce.	●●● jak najszybciej

Case study – dobra praktyka z zagranicy

Wdrażanie zielonych zamówień publicznych (ZZP) na Litwie

W latach 2020–2023 Litwa zwiększyła udział zielonych zamówień publicznych (ZZP) z 5% do 89% wartości rynku (w Polsce w 2023 r. – 4%). Zdecydowały o tym spójne działania rządu: wiążący cel 100% z kamieniami milowymi na lata 2021–2023; definicje zielonych produktów w 18 kategoriach, oparte na kryteriach KE;

wyspecjalizowana komórka ds. ZZP w Urzędzie Zamówień Publicznych (szkolenia, wsparcie, promocja); ściśle określone wyjątki; elastyczność w ustalaniu kryteriów na podstawie wskaźników i certyfikatów; monitoring i ewaluacja. Ewaluacja wykazała nadużycia, lecz ogólny wynik jest pozytywny, a rząd uszczelnia procedury.

Przykład Litwy pokazuje wagę determinacji i konsekwencji: od podstaw prawnych i merytorycznych, przez upowszechnianie wiedzy, po ewaluację. Kluczowa była decyzja polityczna – analogicznej woli potrzeba po stronie polskich władz.

Chcesz, by decydenci usłyszeli głos przemysłu jeszcze przed wyborami?

www.paktdlaprzemyslu.pl

Tej jesieni włącz się w kampanię „Made in Poland”!